

פרשת תצוה

על פי הסוד ותורת הקבלה

ולפרטי לבוש, צבעים, צורות? אלא סוד יקר וחשוב טמון כאן, השמור לעם ישראל לבדו. כעת נגלה עד כמה מרתקת ועמוקה התורה הקדושה שנתן בורא עולם לעם ישראל, מלאה בסודות נשגבים.

וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂוּ חֹשֶׁן וְאַפֹּדֶם וּמַעֲלֵל וּכְתָנֶת תְּשֻׁבַּץ מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵיט וְעֵשׂוּ בְּגָדֵי קָדֵשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ וּלְבָנָיו לְכַהֵנוּ לִי (שמות כח:ד)

בפרשת תצוה מפורטים פרטי הלבוש של פהן גדול. עבודתו, הקרבת הקרבנות וזריקת הדם, כל קרבן כדרכו, היא מעשה הכפרה.

בגדי הכהונה שנצטווה משה רבינו להכין לאהרון הכהן ובניו, הינם מיוחדים במינם, כל בגד היה מכפר על עוונות מסויימים של כל עם ישראל. אם כן, הלבוש, קשור לחטא ולכפרה, הא כיצד?

חז"ל מבארים, אמר רבי עיניני בר ששון: למה נסמכה פרשת קרבנות לפרשת בגדי כהונה? לומר לך מה קרבנות מכפרין, אף בגדי כהונה מכפרין. כתונת, מכפרת על שפיכות דם שנאמר **וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ אֶת הַכֹּהֲנִים בְּדָם** (בראשית לז:לא), מכנסים, מכפרת על גילוי עריות

וְאֵתֶּה הַקָּרֵב אֶלֶיךָ אֶת אֶהֱרֹן אָחִיךָ וְאֶת בְּנָיו אִתּוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֵנוּ לִי (שמות כח:א)

בפרשת תרומה, מפורטים לפרטי פרטים, כלי המשכן, בהם בחר השם יתברך בביתו - ארון, שולחן, מגורה ומזבח.

פרט למזבח, גם בביתנו, יש ארון, שולחן ומגורה. והאדם, המתגורר בבית, מפעיל את הכלים שבו.

כעת, הקדוש ברוך הוא בוחר באהרון ובניו לתפקיד פהן גדול, בכדי להפעיל את כלי משכנו.

כהן גדול, הוא המחבר ומקשר בין כל מערכת המשכן. הוא מקבל את הניצוץ, ומעלה אותו מהמזבח אל המגורה, אל לחם הפנים ואל הארון. כשהניצוץ מגיע לארון, הוא עולה חזרה לשורשו - אז, בורא עולם מתגלה - בין הכרובים.

בגדי כההן

פרשה זו לכאורה, לא מובנת, ללא סיפורים מרגשים או מאורעות גדולים, מה לתורה

שנאמר וְעִשָּׂה לָהֶם מְכַנְסֵי בָד לְכִסּוֹת בָּשָׂר עֲרוֹזָה מִמִּתְנַיִם וְעַד יָרְכִים יִהְיוּ (שמות כח:מב), מצנפת, מכפרת על גסי הרוח, מנין? אמר רבי חנינא, יבא דבר שבגובה ויכפר על גובה, אבנט, מכפר על הרהור הלב, היכא דאיתיה, חושן מכפר על הדינין, שנאמר וְעִשִּׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט מְעִשָּׂה חֹשֶׁב (שמות כח:טו), אפוד, מכפר על עבודת כוכבים שנאמר וְאֵין אֶפֶוד וְתַרְפִּים (הושע ג:ד), מעיל, מכפר על לשון הרע, מנין אמר רבי חנינא, יבא דבר שבקול ויכפר על קול הרע, וציץ, מכפר על עזות פנים, בציץ כתיב וְהָיָה עַל מִצַּח אֹהֶרֶן (שמות כח:לח), ובעזות פנים, כתיב וּמִצַּח אֲשֶׁה זֹנָה הָיָה לָּהּ (ירמיהו ג:ג) (זבחים פח:ב) (ערכין טז:א)

אך כשמעשיו של האדם, רעים, וממלא ימיו בעבירות וחטאים, הוא מלביש את כל אבריו הרוחניים, ואת נשמתו בְּגָדִים צוֹאִים ככתוב בנביא וַיְהוֹשֶׁעַ הָיָה לְבָשׁ בְּגָדִים צוֹאִים וְעָמַד לְפָנַי הַמְּלֹאךְ (זכריה ג:ג) מבארת הגמרא, אמר רב פפא וכי דרכו של יהושע (כהן גדול) ללבוש בגדים צואים? אלא מלמד שהיו בניו נושאים נשים שאינן הגונות לכהונה (נשים גויות) ולא מיחה בהן (סנהדרין צג:א).

אם כן, כאשר כהן גדול לובש את בגדי הכהונה, בגדי קודש, ומתכוון לעבודת המשכן, מסתלק מלבוש החטאים, בפרט מאותו איבר הנז"ל, הגשמי והרוחני - ומתקדש, ואז הכהן יכול להעלות את הניצוץ הקדוש לשורש - ורק אז, בורא עולם מתגלה.

בכתבי המהרח"ו, מפי מו"ר האר"י הקדוש, וכתבי רי"ח זיע"א, ניתן ללמוד על הקשר בין המצוות והאיברים.

לדוגמא כאבי ברכיים, אותיות 'ברך' מרמזים על פגם בברכות, ויש להקפיד לאומרן בכוונת הלב. כאבי שיניים, חניכיים, או נגעים בפה, מרמזים על לשון הרע, פגם הדיבור ויש להקפיד על תיקון הדיבור, ואף שתיקה.

וכן על זה הדרך, כל אדם יבדוק את מכאוביו, יחפש וימצא קשר לעבודתו יתברך, כך יוכל לתקן מעשיו והקדוש ברוך הוא בחסדיו ישלח לו רפואה שלמה במהירה.

מלבושי הנשמה

- קיימת זיקה בין הלבוש, האיבר, והחטא המתכפר:
- כתונת – על שפיכת דמים
- מכנסיים – על גילוי עריות
- מצנפת – על גסות הרוח והגאווה
- אבנט - על הרהורי הלב
- חושן – על הדינין וגרימת עוול במשפט
- אפוד – על עבודה זרה
- מעיל – לשון הרע
- ציץ - עזות פנים ועזות מצח

הצדיק, הממלא ימיו בתורה, תפילות, מצוות ומעשים טובים, קונה מלבושים לנשמתו הנקראים חֲלוּקָא דְרַבָּנָן, זהו מלבוש רוחני העוֹטף ומעטר את נשמתו בגן עדן.

דומה ללבן של העצם או של סיד. הצהוב של הלימון שונה מן המלון או הבננה. הצבע טומן בחובו מסר גדול.

עפ"י הקבלה צבע הוא סוד ב' עץ כלומר שני עצים. הכוונה היא לעץ החיים ולעץ הדעת טוב ורע, הם סוד המוחין.

אם כן הצבע הוא סוד המוחין, וקשור לרפואה, אכילה, מצב הרוח ועוד.

וְעָשׂוּ אֶת הָאֶפֶד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן (שמות כח:ו)
פְּעֵמָן זָהָב וְרִמּוֹן עַל שׁוּלַי הַמְּעִיל סָבִיב (שמות כח:לד)

צבע הזהב, בדורות האחרונים, הינו המתכת המועדפת, אך עפ"י הקבלה, הכסף גבוה ממנו. צבע הכסף הוא החסד, הזהב הוא הדין והגבורה. כסף מלשון כיסופים, געגועים לקב"ה. לכן המקובלים לא יקדשו אישה בטבעת זהב, כי זהב מוסיף דין וגבורות.

בגווני הזהב יש גם זהב לבן, הדומה לכסף, וזהב אדום. הזהב האדום נקרא בגמרא 'זהב שחוט': א"ר חסדא שבעה זהבים הן: זהב, וזהב טוב, וזהב אופיר, וזהב מופז, וזהב שחוט, וזהב סגור, וזהב פרוים (יומא מד:ב).

אמר ריש לקיש: לא היה העולם ראוי להשתמש בזהב. ולמה נברא? בשביל בית המקדש, שנאמר וְזָהָב הָאָרֶץ הֵוא טוֹב (בראשית ב:יב)

סוד עצום אנו למדים מהפרשה על הקשר בין המחשבה למעשה. סוף מעשה במחשבה תחלה (פיזט לכה דודי, קבלת שבת, ר' שלמה הלוי אלקבץ) המחשבה היא המובילה למעשה, ובסופו של דבר, היא זו המשפיעה על מלבושיו הרוחניים של היהודי, לטוב ולרע.

על כן, בכדי לשמור על מלבושי הנשמה שלנו, על האיברים הרוחניים, עלינו לשמור לכתחילה על מחשבות בקדושה, בפרט בימינו, כמו שנאמר וַיִּשְׁלַח פָּרִים שְׂפִתֵינוּ (הושע יד ג) בהיעדר בית מקדש, אין לנו כהנים ולוויים, אזי פרשיות הקורבנות בתפילה, נחשבים לכל אחד מישראל כקורבן רוחני ממש, שביכולתו לכפר, ובכדי שיתקבל הקורבן (התפילה) ברצון בפני אבינו שבשמים, עלינו לשמור על קדושה, כפי רצונו יתברך, ככתוב וְקִדְשְׁתִּי אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת אֹהֶרֶן וְאֶת בְּנָיו אֲקַדֵּשׁ לְכַהֵן לִי (שמות כט:מד)

בְּרוּךְ שֶׁבְּרָאנוּ לְכְבוֹדוֹ וְהַבְדִּילנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ תוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נִטַּע בְּתוֹכֵנוּ (ובא לציון) עד כמה נשמת היהודי, הינה יקרה וחשובה לבורא עולם המלמד אותנו בתורתו הקדושה, כיצד לשמור עליה צחה, זכה וטהורה מכל חטא עוון ופשע.

הצבע והמסר

בורא עולם ברא את העולם, וצבע אותו, כל דבר בצבע אחר, אף צבע אינו דומה לשני, ולכל צבע יש אין ספור גוונים. הלבן של הביצה, לא

רבה על מלבושם, אשר לא נבחר באקראי, אלא בהתאם למזג הרוח של אותו היום, או התקופה. ישנם בגדים לימים שמחים ואירועים מיוחדים, וכן, לימים של עצבות ודכדוך.

חום כהה וכחול כהה מרמזים על אדם בעל מחשבות עמוקות, מלאות דאגות, מופנם וחוקר.

שחור, בעל שני פנים, מצד אחד מסמל חשיבות גבוהה, מצד שני מדרגה נמוכה מאד. מצד אחד, מאפיין עוני, אבלות ל"ע וכדו', ומצד שני אלגנטיות ויוקרה.

הצבע השחור קיבל חשיבות גבוהה בכל העולם, בטוקסידו, חליפות, מעילים, שמלות, בחתונות, כנסים, ארועים יוקרתיים ומיוחדים, עשירים ומנהיגי עולם, רבים בוחרים בשחור.

עפ"י הקבלה הצבע השחור הוא מידת המלכות, מחד, המדרגה הנמוכה ביותר, נטולת אור לחלוטין וחשוכה, מאידך גיסא, ספירת הכתר.

השחור מסמל את המדרגה ראשונית שממנה מתחילים להתעלות, עד לשיא - הצבע הלבן. אך אם נעלה עוד עליה קטנה, נמצא שוב את הצבע השחור.

נוכל להבין זאת כמשל, ע"י התבוננות בבניין קומות. הרצפה מייצגת את הצבע השחור, היא המדרגה התחתונה ביותר בחדר, ובדר"כ מתלכלכת בקלות וזקוקה לניקוי יומיומי.

כשנעלה דרך הקירות הלבנים, עד לתקרה,

(בראשית רבה טז:ב) בית המקדש הינו מקום של דין מוחלט, צדק ומשפט, על כן הוא מרובה זהב, הכולל בתוכו גם חסדים וגם גבורות.

ביום הכיפורים היו לוקחים חבל אדום גדול ומניחים מול הקהל, כשעשרות אלפים עומדים מתבוננים עליו במתח וציפייה.

אם החבל האדום היה מתהפך ללבן, ידעו עם ישראל שבורא עולם סלח, אך אם נישאר אדום היו כולם הולכים בבכיה, כי באותה שנה נגזרה גזירה קשה.

על צבע הארגמן כתוב בזוהר וארגמן, דא זהב וכסף, דאתהדרן לאכללא כחדא [זוהר חלק ב דף קמז/ב], הוא סוד התפארת, והוא כולל בתוכו זהב שהוא סוד הגבורה, וכסף שהוא סוד החסד, והם חוזרים יחד להיכלל כאחד בתפארת.

התכלת של הים, הוא השתקפות של השמים. השמים, כמו המים, הם חסרי צבע - צבעם התכלת, בא מכסא הכבוד. בורא עולם יושב על כסא כחול והכחול הזה מתפשט שווה בשווה בכל השמיים ובכל הימים.

בימינו, הלבוש וצבעי הבגדים הפכו לסמל המייצג את האדם כלפי הסביבה החיצונית, כמעין הצהרה על פנימיותו, עיסוקו ותחביביו. ע"י הלבוש האדם מביע עמדה, ללא צורך בדיבור.

כמעט ניתן להכיר אדם ממש, על פי לבושו וצבעי בגדיו, וישנם אנשים המשקיעים מחשבה

לכן בכל העולם בדר"כ משלבים צמחיה ירוקה, אמיתית או סינטטית, באזורים עירוניים בבתים ובגינות.

בכל צבע וצבע ישנה עוד עמקות רבה, השפעות והשלכות שונות, שמומלץ ללמוד בסדרת השיעורים סוד הצבעים לרמ"ק הקדוש, רבו של האריז"ל.

אור ועור

העובר, ברחם אמו, מקבל אור וחיות המכונה לפי הקבלה אור פנימי. אור זה שרוי בתוכו ונקרא נפש, רוח ונשמה. כאשר יולד, יקבל גם אור מקיף הנקרא חיה ויחידה, השומר ומגן עליו עד סוף ימיו.

אם כן, ישנם שני סוגי אורות, פנימי - נפש רוח נשמה, ומקיף - חיה, יחידה, ר"ת נרנח"י.

האדם הוא היחידי בטבע שנולד ללא בגדים, כל הבהמות, החיות והעופות, נולדים עם שערות, נוצות, או קשקשים, המשמשים כבגד, בגד אחד, איתו יחיו כל חייהם.

אדם הראשון בגן עדן, היה מכוסה בלבוש של אור, בדומה לציפורן.

בצאת השבת בהבדלה, כשאנו מברכים בַּיָּרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ, עלינו לקרב את הציפורניים סמוך לנר הדולק ולהביט באור החוזר של הנר מהציפורן.

האור שחוזר מהציפורן בעל יכולת לשמור על

נמצא את התקרה לבנה לגמרי, וכמעט ולא זקוקה לניקוי.

אך כשנחדור מעבר לתיקרה אל המדרגה הבאה, הקומה שמעל, ניתקל בזפת שברצפה של הקומה העליונה, כלומר הכתר שהוא השיא, כמו התקרה, מאופיין בשני צבעים, חלקו התחתון לבן וחציו העליון שחור.

הצבע הלבן מאפיין טהרה ונקיות, עפ"י הקבלה מסמל את ספירות הכתר והחכמה. ולכן בשעת מלחמה, הצד שרוצה שלום, יניף דגל לבן, להראות שהשיג חכמה ואינו חפץ יותר בגבורות.

הצבע האדום, צבע הדם, מסמל את מידת הגבורה, הדין והמלחמה, לכן נשים, בדר"כ נמנעות מללבוש צבע אדום, כל שכן מטעמי צניעות, כיוון שהאדום מוחצן ומושך את העין.

בעולם הרוחני, האישה מסמלת במהותה את מידת הגבורה והדין, ואם היא תוסיף עוד גבורה ודינים, היא מכניסה עצמה למצב של סכנה.

כאשר אדם מתרבה בדינים, מיד מתקבצים סביבו מזיקים שמחפשים להחטיאו, בין בכעס או עצבות ומשם והלאה הוא נופל לשליטתם והם מזיקים לו. לכן על האישה להימנע מללבוש צבעים של דין קשה, אם שואפת להנהגה רוחנית נכונה.

הצבע הירוק מסמל את מידת התפארת, כנגד האזור המרכזי בגוף האדם, מהחזה עד הבטן, זהו צבע שמשדר צמיחה, פריה ורביה, ורוגע.

האדם כל השבוע, כזכר למלבושיו של אדם הראשון בגן עדן, כציפורן שקוף.

תאוותיו, ע"י כך גופו החומרי מזדכך וזוכה לעור שקוף המאפשר לשני האורות להיפגש.

לאחר שחטא, מלבוש האור הפך ללבוש עור, זה העור שלנו כיום. עור זה, הינו לבוש במדרגה פחותה ונמוכה מאד ביחס ללבוש הראשוני.

עקב החטא, איבד האדם הראשון את אורו וקיבל עור כמו של נחש. על כן הנחש משיל את עורו, בכל כמה חודשים, כעונש על כך שגרם לאדם הראשון להשיל ולאבד את מלבושו הראשוני.

עפ"י הקבלה, לבוש הציפורן השקוף, סימל דרגה רוחנית מאד נעלה ומיוחדת, כיוון ששקיפות הלבוש מאפשרת לשני האורות, הפנימי והמקיף - להיפגש ביניהם.

האור הפנימי שמקבל העובר במעי אמו, הוא אור זכרי, ואילו האור המקיף שמקבל התינוק ביציאתו לאוויר העולם, הינו אור נקבי. השאיפה התמידית של שני אורות אלו, היא להיפגש, והעור, משמש כמחיצה המפרידה ביניהם.

כאשר האור הפנימי נפגש עם האור המקיף, מתגלה חיות מיוחדת, אור מהאלוקות. אם כן, כיצד נזכה גם אננו לחיות זו?

זה סוד הזיכוכ, בלימוד התורה והמוסר משתמשים רבות במושג 'הזדככות'. פירוש, שהאדם העובד על מידותיו ומתגבר על